

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminică.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

strada Francisc Nr. 17.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:

Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.

Abonamentele se plăteac înainte.

Proprietari și editori:

Dr. Eusebie Antonovici, cand. de adv.

Valerian Halip, notar.

Constantin Jescu, țaran.

Vasile Maghior, paroh.

Dorimedont Vlad, inv. sup.

INSERȚIUNILE:

Un rând petiț sau spațiul său costă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani.

Prenumerările se primesc la administrație; Inseratele la „Societatea tipografică bucovineană” în Cernăuț.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr costă 20 bani.

Prețul de abonament:

Pe un an **24 cor.**

:: Pentru funcționari până la rangul zece, pentru cooperatori și învățători **12 coroane.**

Pentru poporeni **6 cor.**

Rugăm cu insistență pe onorații cetitori, cari au primit pînă acu „Apărarea Națională”, să binevoiască a achita cît mai curînd abonamentul sau a se declara în scris ca abonenți; de altfel nu vor primi numerile următoare.

Dr. Radu Sbiera.

Cernăuți, 11 Nov. 1906.

Intr'o țară mică ca Bucovina, unde pe lângă poporul românesc mai locuiesc atîtea alte popoare, și în care Românii astăzi abia mai reprezintă a treia parte din populațiunea întregă, nu este numai un lux neiertat, ci și una dintre primejdiile cele mai mari pentru existența noastră ca popor printre celelalte popoare, de a admite în sinul nostru mai multe partide ce se combat.

Ori-ce neînțelegere dintre noi este o întărire a puterilor și a pozițiilor celorlalte popoare, și din apa tulbure a certelor noastre interne contrarii noștri etnici trebuie să pescuiescă rezultate frumoase și succese pentru ei.

Direcțiunea însă care trebuie să o reprezinte conducătorii politici ai poporului român, cu deosebire la noi, unde pohoitul străinismului ne amenință din zi în zi tot mai tare, nu poate să fie alta decît cea națională, iar semnele caracteristice cari singure sînt menite să-i dea timbrul unei politici adevărate și în același timp și viață și speranță de reușită, sînt munca românească, munca desinteresată, supunerea tuturor puterilor bune trebuințelor generale și înțelegerea frățască; iar scopul care voim să-l atingem, este întărirea economică și politică a poporului român din toate părțile lui, cu deosebire a maselor românești dela țeară, și recuștigarea drepturilor istorice ce le avem nu-

mai noi Românii asupra țării noastre, ca a unei țări, care la încorporarea ei la imperiul Austriei a avut un caracter aproape exclusiv românesc.

Aceasta este ținta către care tindem noi cei dela „Apărarea Națională”, și în vederea ei, toate elementele bune românești au sfînta datorie de a se grupa în jurul acestui apărător românesc al intereselor celor mai românești.

Politica egoistă de distrugere a așa zișilor „democrați” trebuie odată să dispară, făcînd loc unui singur gînd, care să cuprindă țara întregă și care să facă pe toți Românii din ea a înțelege, că noi Românii nu sîntem oameni răsleți, cari să rîvnim cu un zel bolnăvicios după interese și cîștiguri personale, ci că sîntem membri ai unei familii mari, datori să reprezentăm prin cugetele și faptele noastre și cu toate puterile de care dispunem, numai interesele acelei familii, iar familia aceasta nu este alta decît poporul românesc.

Dacă gîndul acesta va cuprinde mințile tuturor Românilor dela noi, atunci politica celor ce au usurpat frumosul cuvînt de „democrați”, va dispăre, împreună cu reprezentanții ei de astăzi, de pe arena politică a Bucovinei, fără luptă și fără zguduirii primejdioase pentru corpul întreg.

Atunci naționalismul românesc, fiind firul conducător în toate acțiunile și aspirațiunile noastre, va face pentru totdeauna imposibilă ivirea unui curent atît de stricăcios și degenerat ca cel al „democraților” de astăzi.

Iată de ce trebuie să ne înrolăm fiecare bun Român sub steagul românesc al „Apărării Naționale”.

Datoria aceasta este cu atît mai mare și mai sfîntă, cu cît mai puternici sînt astăzi contrarii noștri etnici, cari în urma greșelilor politice conservatoare din timpul trecut și cu deosebire în urma activității neromânești a „democraților” romîni, au ajuns astăzi să dispui de o putere cum n'au avut-o nici-odată în trecut.

Imblarea după interese particulare și cîștiguri personale a „democraților” romîni au avansat într'un grad uimitor politica contrară a celorlalte popoare din Bucovina, ai căror reprezentați politici au

știut să tragă din lacomia nesăturată a „democraților” romîni avantajele cele mai mari și succesele cele mai frumoase pentru poporul lor.

Programul nostru, în ce privește politica noastră față de celelalte popoare, cari împreună cu noi împart astăzi pămîntul românesc al Bucovinei, trebuie dar să poarte caracterul intransigenței celei mai absolute.

Cît vom trăi aici, în acest biet colț de romînzim, nu putem să uităm că această țară, cu puține decenii în urmă, era o țară românească, aproape în întregimea ei.

Iar ruinele mărețe de la Suceava și mormîntul și mai măreț de la Putna sînt monumentele cele mai vorbitoare ale caracterului românesc al acestei margini de romînzim, care odată a fost chiar inima și sufletul romînzimului moldovenesc.

Nu împlăm după cuceriri nouă, căci nici nu putem. Dar' ceea ce voim și ce putem, este ca să fim și să rămînem și noi Românii precum au fost părinții și strămoșii noștri, și ca pămîntul nostru să rămînă pămînt românesc, precum tot pămînt românesc a fost pămîntul părinților și strămoșilor noștri.

Și din acest punct de vedere se condamnă însă-și pe sine politica neromânească a „democraților”, cari deja dela începutul ei a șters din programul ei idea naționalismului, încheind chiar alianță cu dușmanii neamului nostru în contra noastră, iar acuma, se folosește de ea, pentru a-și realiza scopurile egoiste ce le au, fără a se mai gîndi, că prin această exploatare pentru interese particulare a sentimentului național, apropie ei cu pași repezi ruinul elementului românesc din această țară.

Noi nu putem să admitem ca acest pămînt botezat și îngrășat cu sînge românesc, să crească și să desvolte mărăcini străine, cari să înădușe orice creștere și desvoltare românească.

Și dacă politica de azi a „democraților” dă putere elementului străin, politica națională de mine, reprezentată acum prin „Apărarea Națională”, va relua iarăși firul românesc al fostului partid popular național, traducîndu-l în fapte românești și adunînd toți Românii sub un singur steag, iar' steagul va fi românesc.

Astfel sperăm că caracterul istoric românesc al Bucovinei din

trecut se va renaște, printr'o politică națională, într'un viitor românesc al ei.

Cătră onorata redacțiune a ziarului „Apărarea Națională”.

Mahala, în 8 Noemvrie 1906.

Onoțată redacțiune!

Sosindu-mi astăzi ultimul număr al ziarului D-V., și cetînd în apărarea cea atît de îndreptățită a d-lui prof Dr. Radu Sbiera ultimul pasagiu: „Terminînd, țin să declar, că articolul din „Apărarea Națională” Nr. 8, relativ la numirea d-lui Pușcariu nu l'am scris eu, precum crede „Voința Poporului”. Autorul lui, dacă va crede de cuviință, își va da însuși numele pe față”, văd că nu numai cuviința, ci însuși interesul adevărului nefalsificat pretinde imperios să vă rog ca să publicați următoarele:

Articolul publicat în „Apărarea Națională” Nr. 8, pag. 2 sub titlul: „Catedra pentru limba și literatura romînă” este scris de mine și anume aproape o săptămînă întregă înainte de apariția lui. Știu, că în tabăra democratică și această aserțiune a mea, ca totul ce scriem noi, va fi declarată de „minciună” și neadevăr infam, mărturisit spre a-l scoate din perplesitate pe stim. meu prieten Dr. Radu Sbiera, însă spre a preîntîmpina și aceste însinuări, iată mă provoc la însuși mărturia parohului meu, a părintelui Exarh Victor Zaharovski, căruia i-am cerit — spre norocul meu, al prof. Dr. Radu Sbiera și al adevărului — menționatul articol îndată după ce l'am scris. Ba chiar înainte de a-l scrie, am discutat cu S-Sa despre acest subiect și i-am comunicat că am de gînd să scriu despre numirea prof. Dr. Sextil Pușcariu un articol în „Apărarea Națională”.

Cu dl prof. Dr. Radu Sbiera nici odată în viața mea n'am vorbit măcar un singur cuvînt despre postul de prof. univ. pentru limba și literatura romînă — nici relativ la trecut, nici la prezent și nici la viitor — cu toate, că tatăl Domniei Sale a ocupat catedra aceea și cu toate că despre D-Sa auzisem înainte de doi-trei ani că se prepară pentru ea; n'am vorbit, fiindcă nici eu n'am voit să ating vreodată această cestiune și nici dînsul n'a atins-o cînd-va în prezența mea,

deci absolut nici o influență n'a putut dl Dr. Radu Sbiera să exercite asupra mea cu privire la conținutul articolului *împriecat* de »Voința poporului«.

Cum sînt prin urmare a se taxa întîmpinările din »Voința poporului« la adresa d-lui R. Sbiera: »crapă de invidie, schiaună ca un cățel opărit, înarmat cu bolnizie și rînză răutăcioasă, din mila lui D-zeu cel mai vauitos și rînzos pseudo-învățat etc.« să aprecieze publicul românesc. Din parte-mi îl rog pe dl Dr. R. Sbiera să-mi scuze că nu m'am respuns imediat ca autor al împriecatului articol relativ la dl prof. univ. Dr. Sextil Pușcariu spre a înlătura suspiciul, care d-nii dela »Voința poporului« intenționat l'au îndreptat în contra D-Sale.

Am așteptat să văd dacă D-Sa va *reaga* la acele atacuri, s'au băzat pe adevăr și curățenia conștiinței, va trece la ordinea zilei, lăsînd ca atît dl Dr. S. Pușcariu, cît și tot publicul interesat să-și cîștige înșiși experiențele necesare relative la modul de luptă al domnilor „democrați“, cari fără să aibă convingerea, că cutare sau cutare e autorul unui articol apărut în ziarul contrar fără semnătură, se năpustesc asupra celui diutii care le vine în memorie și-l porcăresc cum numai dînșii se pricep. Da, asta-i metoda cîstei și al onestității naționale din zilele noastre — de aceea „copilandri cei proști și vanitoși“ dela „A. N.“ — să între în crăpăturile pămîntului, să piară cum piere fumul, cum se topește ceara de fața focului, iar nația romînă să se veselească.

Să-mi scuzați, d-le redactor, de viarea mea aceasta, dar soartea profesorului Radu Sbiera m'a lovit și pe mine, trezindu-mă într'o bună demineață cu un perdat sdravăn în »Voința Poporului«, căci pe motiv că aș fi scris cutare articol în „A. N.“, din creștet pînă'n tîlpi m'au izulțat *personal*, trimițînd totodată două pachete grele din numărul „Voinței“ spre a fi distribuite de confidenții lor la nenumărați poporeni, în ochii cărora vor să mă discrediteze, ba chiar să mă facă *imposibil*. Și tocmai efectul contrar îl produc, făcîndu-se înșiși ridicoli.

În sfîrșit fie-mi permis, după ce m-am declarat ca autor al articolului relativ la numirea d-lui Dr. Sextil Pușcariu, cu care nime în lume nu poate să-mi documenteze că aș fi avînd ceva *personal*, căci nici nu ne cunoaștem *personal* și nici nu am aspirat nici eu și nici careva din *neamurile* mele la catedra, pe care a ocupat-o cu toată vrednicia bărbatului de știință, să-mi apăr productul meu jurnalistice relativ la numirea D-Sale în tot cuprinsul său.

În »Voința Poporului« se zice: „Astfel ghiontește Radu Sbiera — deci acuma Atanase Gherman — pe D-rul S. Pușcariu și la finea articolului îl *amenință* cu cuvintele: „așteptările noastre sînt mari etc«. Cred că nici un om cu mîntea întregă și cu atît mai puțin d-nul Dr. Sextil Pușcariu nu va vede în cuvintele mele „așteptările noastre sînt mari« o *amerințare* a d-lui S. Pușcariu, din contra, iată că mă exprim mai lămurit: dela dl Dr.

Sextil Pușcariu, despre care știe toată lumea că e un bărbat aproape fără seamăn de erudit, fiind pe lîngă toate atît de tînăr și viguros, sîntem doară îndreptățiți să ne așteptăm la ceva într'adevăr *extra-ordinar*. Alte detalii nu sînt necesare pentru oameni, cari vor să înțeleagă, iar pe dl Dr. S. Pușcariu îl asigur pe ce am mai sfînt, că nu am voit să-l „ghiontesc“, după cum mă acuză „Voința Poporului“, ci am voit să-i arăt că într'adevăr așteptăm dela D-Sa prestațiuni, cari dela alții poate nu le-am pute aștepta. Dacă și aceasta se taxează de „ghiont“ emanat de la „copilandri proști și vanitoși“ — atunci, pentru D-zeu, poate să mai existe în tabăra contrarilor și o apreciere obiectivă cînd-va?

Primiți, Vă rog, d-le redactor, asigurarea deosebitei mele stîme.

Atanase Gherman
preot romîn.

Spre o nouă viață.

Fiori de ghiață îți trec prin tot corpul cînd te gîndești. că dela plămădirea neamului nostru și pînă astăzi tot alte și alte popoare au folosit munca brațelor noastre și au cules roadele moșiei romînești. Te cuprinde groaza cînd te gîndești la atîta străinism trimis pe capul nostru.

Dar' în același timp inima ți-se umple de o nesfîrșită nădejde și de o puternică încredere în viitorul neamului, care optsprezece veacuri a putut să țină piept și să facă față unui șir de neajunsuri și suterințe, care n'avea de gînd să mai înceteze.

Am trăit o lungă viață, fără să fi învătăat decît să știm răbda și aștepta. Și am știut să ne resemnăm, sperînd azi și sperînd mine o soartă mai omenească și mai deamnă de un popor cu drepturi la viață.

S'au năpustit hordele barbare asupra noastră și ne-au silit a ne retrage în crăpăturile munților, unde nu s'au putut pune bazele unui traiu, care să obțină rezultate culturale. Iar' cînd începu a se mai încetățeni și liniștea între hotarele lui Traian, cînd strămoșii noștri vroiau să se îndeletnicească cu o viață tîcnică la șes, o altă pacoste pe capul lor: năvălirea Maghiarilor și pe urmă persecuțiile religioase pentru convertirea la catolicism.

Urmarea acestor persecuții, precum și altor mizerii de ordin material, a fost descălecarea Munteniei și a Moldovei, recucerirea unei părți din pămîntul strămoșes, ba chiar și sporirea lui, dar' în același timp risipirea Romînilor și slăbirea contactului lor direct. |

Sînt cunoscute suferințele, prin cari au trecut Romîni rămași în Ungaria de azi, se știe ce a avut de îndurat Muntenia și Moldova, cum a fost înstrăinată Basarabia și cum au fost robiți Macedonenii.

Am fost destăcuți trupește de-olaltă, am fost îmbucății de împrejurări neatîrtoare de noi, dar' în mod latent, și poate inconștient, *una* am fost cu toții. Și n'a trebuit decît să se dea semnalul rededeptării naționale, ca toată suflarea romînească să tresară la auzul unui glas de mult așteptat și de toți înțeles.

Vremile vitrege ne-au despărțit *trupește* pentru multe veacuri, dar' a sosit timpul ca o singură zi să ne uniască *sufletește* pentru totdeauna. Și va fi o legătură aceasta, pe care forțe pămîntesti nu o vor mai pute distruge.

Ne-a ținut încătușați străinismul, ne-a umilit despotismul celor mici la suflet și mari la patimi, dar' azi ne aflăm în ajunul înălțătoarei zile, în care vom fi răsplătiți pentru îndelunga noastră răbdare și pentru proba de foc, prin care am trecut.

Conștiința națională s'a trezit și îndemnați de uriașa forță vitală ce o posedăm, am început să pretindem drepturile ce ni se calcă în picioare. Acțiunea e în fașe, dar' succesul îi este pe deplin asigurat de evoluția istorică și sociologică și de împrejurările, cari, dacă azi nu ne sînt de tot favorabile, mine nu ne vor mai opune piedici.

Căci ideile mari, cari mișcă popoarele și cari le forțează să facă pas înainte pe drumul progresului, ies totdeauna biruitoare, fie ele oprimate cît de mult de alungul veacurilor.

Cîte chinuri și cîte torturi pînă a răsbîit legea mîntuitoare alui Christos, care a liberat sufletul de cătușele păcatului. Și cîta vîrsare de sînge a costat revoluțiunea franceză, ca să asigure toate libertățile omului.

După liberarea sufletului și a trupului indivizilor urmează azi în mod natural liberarea și progresul popoarelor, *libertatea și cultura națională*.

Năzuința cea mai mare a statelor este de a deveni eminentamente naționale — și în modul acesta se asigură, poate inconștient, progresul culturii universale.

E o lege sociologică atît de evidentă, că progresul nu poate fi asigurat decît de o colectivitate de indivizi, uniți prin interese morale, ori materiale. Iar' pas mare în evoluția omenirii se va pute obține prin înflorirea culturală a fiecărei națiuni și prin unitatea de cultură, unde aceasta lipsește.

E un caz unic în istoria popoarelor acela al poporului nostru: noi trebuie să luptăm în același timp și pentru *propășirea și pentru unitatea culturală*.

Și greutatea cea mare zace în a treia împrejurare: *sîntem împiedecați de-a progresa și de-a ne uni culturalicește*.

Dar' un moment nu vom șovăi, știînd că unitatea noastră culturală, nu e numai o urmare istorică și o necesitate de ordin individual, ci în același timp este o condițiune capitală a progresului culturii universale. Și sîntem deci cu atît mai îndreptățiți și avem o datorință cu atît mai mare, să muncim și să ne luptăm pentru a ne uni culturalicește cît mai degrabă, delăturînd fără șovăire cu armele, ce ni le oferă legile morale, toate obstacolele.

Greutăți pe care nu le putem învinge, nu vom întîmpina.

Pentru unitatea noastră culturală se muncește de cîți-va ani încoace. Dar' nu se muncește în mod sistematic și în măsură, ce-o pretind interesele noastre, măsură, care se poate de altcum atinge cu ușurință.

Transilvanenii duc cea mai înversunată luptă și muncă politică-culturală. Se lucrează în direcția aceasta și'n Macedonia, în Bucovina, și foarte puțin în Basarabia.

În parte așadar, pentru interesele și cultura Romînilor din diferite state se lucrează, dar' nu s'a lucrat după un program bine defîinit pentru *unitatea* acestor interese și mai bine ales pentru *unificarea* aspirațiunilor culturale.

Intîlnirea tuturor Romînilor în Arenele Romane ne-a făcut să simțim ca nici-odată necesitatea acestei unități și unificări și a îndemnat pe cei chemați să folosiască acest moment pentru inaugurarea unei activități stăruitoare, cu menirea de

a contribui în mod sistematic cît mai mult la ajungerea marelui nostru ideal național.

Unificarea culturii noastre naționale se poate obține prin *contactul direct al tuturor Romînilor*, lucru mai greu, dar' care totuși trebuie făcut, și prin contactul intermediar, *prin scris*.

Nu e nevoie să accentuez, că mișcarea va trebui să fie pornită din România și că înainte de toate *Romîni din regat trebuie să învețe a cunoaște bine pe toți frații lor din celelalte state, trebuie să le știe toate păsurile și aspirațiile, și unitatea morală și intelectuală, a cărei necesitate au simțit-o și ei acum mai mult decît ori-cînd, să se poată întruchipa*.

Tîndem spre o nouă viață, spre adevărata viață sufletească, pe care o pretinde trecutul nostru și pe care o pretind vremurile de azi. O viață plină de activitate, pornită dintr'o necesitate simțită, care va fi încununată cu cele mai mulțămitoare rezultate culturale și naționale.

A tresărit toată suflarea romînească, s'au trezit pînă și Basarabenii, și nu e departe ziua, în care Romînul nu va mai fi srăin în țara lui, ci stăpîn desăvirșit pe cultura, pe ființa și pe moșia sa.

Dr. Dionisie Stoica

Teoriile d-lui Dr. Aurel Onciul.

Cu privire la teoriile absurde ale domnului Aurel Onciul relative la vechimea Rutenilor în Bucovina și a romanizării lor, dl N. Iorga scrie în »Neamul Românesc« Nr. 49 următoarele:

»Și »Voința Poporului« recunoaște că nu e oportun, din punct de vedere al tacticii politice, de a desvolta asemenea teorii ca acele expuse de dl Aurel Onciul despre vechimea Rutenilor în Bucovina, în timp de cea mai cruntă luptă politică«.

»Fîndcă e vorba și de partea științifică a lucrului, asigur, cu toată autoritatea ce pot avea ca istoric, că dl Aurel Onciul orbecăiește în cea mai neagră ră-tăcire«.

Așa glăsuiește N. Iorga, și autoritatea lui ca istoric este mare, mare detot; dar' totuși nu credem că va ajunge ea la înălțimea imaginară a d-lui Aurel Onciul și a celor din jurul lui, care din sferele neexistenței coboară între noi teorii de acele despre care e vorba aici; și pentru care motiv o face aceasta, o știe el însuși și ușor o înțelegem și noi.

R. S.

Dela frații din Ardeal.

Comitetul Caraș-Severin, în care Romîni sînt în număr de 311,335 (adecă 76.4% din întreaga populație,) și-a ținut în ziua de 24 și 25 Octomvre congregația ordinară de toamnă. Cauzele romînești le-a apărut cu bărbăție deputații Coriolan Brediceanu, Dr. St. Petrovici, avocatul Dr. Dobriu și Dr. Branîște.

* * *

Totașa de demn s'au purtat Romîni din comitatul Arad, cari au respins cu 85 voturi contra 83, toate propunerile mamelucilor de la stăpînire, așa votarea unui plus de 1½% pentru acoperirea speselor comitatene, și propunerea de a se lua măsuri energice contra naționalităților. Amintim aici că Romîni se folosesc în congregațiunile comitatene de limba romînească.

* * *

Libertate maghiara. Directorul ziarului »Tribuna« a primit dela procuratura din Oradea-mare înştiinţarea, că se va lua din cauza ziarului 500 coroane, ca una dintre amenzi, la care a fost osândit dl A. Andreica pentru »agitaţie«. Dl Andreica însuşi e pedepsit cu 13 luni temniţă.

* * *

Procuratura a intentat proces d-lui Lazar Oprean învăţător în Zarand pentru-că ar fi »agitat« la alegerea din Chişneu.

* * *

Redactorul dela foaia slavonă »Ludove Noviny« s'a mutat cu familia în America din cauza, că procurorul îi inten-tase 8 procese de presă pentru agitaţie în contra statului.

* * *

Dr. Amos Frîncu, avocat în Cluj, a dăruit gimnaziului românesc din Brad 2000 coroane, ceea ce este un fapt vrednic de imitat.

* * *

Din temniţă. Preotii Ioan Moţa şi Simion Secara au eşit Marţi din temniţa de stat dela Seghedin, unde au stat închisi 7 zile pentru »agitaţii electorale«.

* * *

»Tribuna« din nou *improvesuită*. Contra »Tribunei« din Arad a intentat procurorul proces de presă pentru articolul »La temniţă!« de Voicu Niţescu.

„APĂRAREA NAŢIONALĂ” ÎN ŢARA.

Din Balaceana.

O zi de frumoasă serbare naţională a fost ziua de 4 Noembrie a. c. pentru noi Români din Balaceana: Am deschis şi noi Duminică în 4 Noembrie o filială a prăvăliei din Cernăuţ, mulţumită acelor bărbaţi, cari eşind din mijlocul nostru, nu şi-au uitat obişia, ei venind din când în satul nostru, ni arată că împrejurările în cari trăim sint grele şi că trebuie să ne organizăm, dacă vom să trăim ca popor între samedenia de străini, năvăliţi pe pământurile noastre străbune.

Cu ocazia adunării generale a cabinetului de lectură »Deşteptarea Poporului«, ținută în 20 August 1905, atrase dl revident Vasile Jemna, membru onorar al acestui cabinet, atenţiunea poporului din sat asupra înfiinţării unei prăvălii, ear la adunarea populară din Decembrie, convocată de vrednicul nostru consătean şi membru al societăţii academice »Junimea«, dl George Jemna, şi presidiată de S. Sa dl paroch George Boca, s'a primit unanim propunerea pentru înfiinţarea unei prăvălii, ca filială a prăvăliei romine din Cernăuţ. Chiar la aceasta adunare s'au înscris mai mulţi membri, dintre gospodarii de faţă, ear' predispoziţia şi entuziasmul era atât de mare, că pe ziua hramului bisericesc, serbătorit de sf. »Trei Erarchi« era pusă şi deschiderea prăvăliei. Nu vom să descriem la locul acesta piedicele, cari s'au pus în calea acestei întreprinderi frumoase, regretăm însă, că din cauza neînţelegerilor iscate între conducătorii fireşti ai Bălăcenilor a trebuit să fie amînată şi așa o întreprindere frumoasă pînă acuma. Sperăm însă, că neînţelegerile vechi vor dispăre cu deschiderea prăvăliei şi conducătorii respectivi se vor întrepune pentru o activitate folositoare bietilor ţărani şi spre desrobirea lor din lanţurile întunericului.

În prezenţa preşedintelui prăvăliei din Cernăuţ, a d-lui profesor Leonida Bodnărescu, a reprezentanţilor vrednicei societăţi academice »Junimea« George Jemna, Nicolai Ciobotariu, Constantin Piţul şi Vasile Bolocan, a S. Sale d-lui

cooperator Mihai Jemna, a d-lui sup. Alexie Rusu, a antistelui comunal, care a lucrat foarte mult la deschiderea prăvăliei, a d-lui inv. Ilie Doboş şi a multor oaspeţi sosiţi din Ilieşti, s'a săvîrşit de către S. Sa dl paroch George Boca actul sfinţirii prăvăliei. După aceasta luînd dl prof. Leonida Bodnărescu cuvîntul, explică celor adunaţi scopul prăvăliei şi însemnătatea ei pentru ţăranul român şi încheie cu un întreit »să trăiască Maj. Sa Impăratul nostru. Dl jurist George Jemna mulţameşte apoi în numele sătenilor directorului prăvăliei centrale din Cernăuţ pentru zelul ce-l desvoaltă la înfiinţarea filialelor, contribuind prin aceasta mult la desrobirea ţăranilor din ghiarele străinilor, precum şi pentru bunăvoinţa arătată faţă de satul nostru, prin venirea sa personală la deschiderea acestei filiale. Dl Jemna sfîrşeşte cu dorinţa ca toţi sătenii uniţi sub firma prăvăliei să nu uite de vorba veche »în unire e putere«.

Văzînd acest lucru frumos cu ajutorul lui D-zeu înjghebat, datori sîntem să mulţumim şi pe această cale acelor persoane, cari au deschis calea spre realizarea lui, cit şi antistelui Mihai Cormoş, şi S. Sale d-lui paroch Boca, cari sînd în ajutor, l-au adus cu bine la capăt, apoi cantorului Victor Jemna, care a luat sarcina grea şi plină de responsabilitate de a ni conduce prăvălia.

Fiînd acuma lucrul gata apelăm la toată suflarea rominească din sat să se înscrie ca membri în prăvălie, căci în curînd vom publica lista membrilor spre cinstea lor în gazetă. Promitem totodată, că nu ni vom ruşina a trimite şi lista acelor, cari mai cumpără marfă dela străini şi nu se arată vrednici de numele şi mărirea străbunilor lor.

Fraţilor Bălăceni! Aţi făcut un paş înainte cu deschiderea prăvăliei voastre. Dughiana care aţi deschis-o este dughiana voastră, cîştigul dela ea este cîştigul vostru; datorinţa fiecărui din voi este deci să se înscrie ca membru la ea, contribuind la înflorirea ei. Nu uitaţi, fraţilor, de vorba veche »în unire e putere« şi de deviza frumoasă a Maj. Sale »Cu puteri unite!« Nu vă lăsaţi desbinaţi, ci trăiţi în unire, căci spre a eşi învingători din lupta grea pentru existenţa noastră naţională, ni trebuie puteri unite. Uniţi-Vă deci cu toţii la cabinet, bancă şi prăvălie, nu lăsaţi să treacă banul vostru în pungă străină şi pămîntul vostru, care s'a împuţinat atât de tare, nu-l vindeţi la străini. Trăiţi întrolaltă ca fraţii, lăsaţi ura şi pizma la o parte, alergaţi în timpuri de nedumerire după sfat la cei ce vi-l dau din inimă curată şi în scurt timp va cîştiga comuna noastră o faţă mai senină şi un cer mai frumos.

Balaceana, la 8 Noembrie 1906.

„Mai mulţi săteni şi părtaşi ai prăvăliei

Din Vatra-Dornei.

Vă rog să aveţi amabilitatea, de a publica în coloanele preşutului D-Voastre ziar următoarea notiţă:

Din incidentul permutării domnului consilier la tribunal c. r. Ipolit Calinescu dela Dorna la tribunalul din Cernăuţ, au aranjat funcţionarii tribunalului din Dorna la 28 Octomvre st. n. a. c. un banchet festiv, la care au participat un public numeros, compus din persoanele marcante ale întregului district. Şirul toastelor l-a deschis dl secretar la tribunal c. r. Alecu Popovici, căror li-au urmat discursurile d-lor comisar c. r. Lindes, ca reprezentant a prefecturii c. r. din Cîmpulung, adv.

Dr. Vasilovschi, consilier la trib. c. r. Meixner, exarh gr. or. Sbiera, director la şcoala populară Grigorovici, primar G. Deac, gosp. Stefan Horfotă etc. Toţi oratorii au accentuat cu cuvinte elocvente însuşile eminente ale jubilarului ca preposit judecător, colegă, amic, fiu demn al naţiunii, persoană deosebit de activă spre binele comun, amic al şcolii, bărbat gentil etc. Participanţii la banchetul acesta s'au petrecut în dispoziţiunea cea mai animată pînă în zori de zi.

Marţi în 30 Octomvre s. n. a. c. a aranjat tot în onoarea numitului domn şi a prea stimatei sale doamne casinul din Dorna o serată cu dans la care au participat întreaga inteligenţă din Dorna. Petrecerea aceasta a reuşit aşiderea deosebit de bine, părăsind participanţii sala de dans chiar în zorile dimineţii.

Miercuri în 31 Octomvre st. n. a. c. a plecat dl consilier Calinescu cu familia sa din Dorna, părăsind locul activităţii sale deosebit de rodnice de 7 ani. La staţie s'au întrunit toată inteligenţa din loc, spre a-şi lua ramas bun dela numitul domn şi dela prea stimata sa d-nă.

Districtul tribunalului din Dorna are cauză, să-i păstreze domnului consilier Calinescu, care a fost unul din cei mai activi funcţionari al tribunalului şi care s'a întrepus pentru binele comun, o memorie bună. Mai ales însă pentru naţiunea romină, al cărei fiu deosebit de demn este dl consilier Calinescu, învolvează strămutarea D-Sale din Dorna o pierdere mare.

In atenţia societăţilor cantorilor bisericesti romîni „Lumina” din Cernăuţ şi „Giurnalul” din Gura-Humorului.

Noi cantorii avem două societăţi. Ar fi bine, dacă în direcţiunea acestor societăţi s'ar porni o acţiune, ca cantorilor să li s'a mărească după putinţă salariul, ear' după moartea unui cantor familia remasă să aibă parte de pensiune. Dacă noi nu vom întreprinde acest paş, altul nu o va face. Fie-care ştie cel mai bine ce-l doare. Dacă servitorii de birou pot ave sălare bune şi pot fi pensionaţi şi familiile lor pot ave parte de pensiune; dacă pădurarii fondului ort. or. se bucură de asemenea drept, apoi nu ştiu dece noi cantorii, să nu fim părtaşi de acest beneficiu. Fondul nu va săraci. Cererea noastră în această privinţă credem că e îndreptăţită şi e timpul suprem, ca să ne mişcăm puţin. Să facem un memorandum. Să mergem ciţi-va pe la forurile competente din Viena căci dacă nu vom bate, nici cînd nu ni se va deschide.

Lucrul iniţiat de noi credem că şi consistoriul nostru îl va sprijini. Să ne mişcăm numai puţin, căci dacă vom sta să ne pice mură'n gură, apoi nici cînd nu vom căpăta nimic. Am trăit destul în miserie şi e timpul ca să ne trezim din amorţeala în care am zăcut pînă acuma. Să nu fim nepăsători, ci fie care din noi să-şi încorde puterile sale sufleteşti, pentru a descoperi cele mai neapărate trebuinţe ale noastre, pentru a afla modul cel mai potrivit de rezolvare a chestiei stării cantonale.

Un cantor bisericesc.

Ştiri locale şi din ţară.

Numiri. Comisariul dela guvernul ţării, dl G. cav. de Grigorcea, a fost numit comisar al statului pe lingă însofîirea agrară galiţiană pentru Bucovina. — **Profesorii** dela şcoala reală din loc dnu Constantin Maximovici, şi Dr. Daniil Verenca au fost avansaţi la rangul al VII. Felicitările noastre.

Comitetul ţării a depus la casierea magistratului suma de 263 mii cor. pen-

tru parcela pe care arc să se clădească palatul ţării.

Practicanţii dela perceptoriile statului au servit pînă acuma ani întregi, fără să primească vre-un ban. Dela 1 Decembrie a. c. înainte acei practicanţi, cari au mai mult de un an serviţi, vor primi o leafă lunară de 50 coroane.

Societatea academică „Junimea”. La convenirea socială, ce va afla loc azi la oarele 8 seara în pavilionul Gottlieb (Palatul naţional) în onoarea d-lui profesor Dr. Sextil Puşcariu, nu s'au emis invitaţii speciale. Onoratul public, care e de regulă invitat la aranjările »Junimii« binevoiască să se considere pe aceasta cale de invitat.

Cununie. Domnul *Silvestru Danilescu*, diriginte şcolar în Storojineţ, s'a fidentat cu gentila domnişoară *Alexandra Sauciu* din Storojineţ.

Intrunirea acad. rom. „Bucovina”. Simbătă în 17 Noembrie a. c. aranjează întrunirea rom. »Bucovina« la oarele 8 seara în pavilionul Gottlieb jun. (Palatul naţional) o convenire socială cu ocaziunea deschiderii semestrului 54. Amicii şi binevoitorii sint invitaţi a participa.

Cabinetul de lectură »Cloşca» din Botuşana aranjează Duminică în 11. Noembrie o petrecere populară, la care e invitată toată suflarea rominească. Intrarea de persoană 1 cor. Venitul curat e menit pentru scopuri filantropice. Comitetul.

Caz de moarte. Miercuri în 7 Noembrie a. c. a răpusat în Ropcea în etate de 65 de ani doamna *Veronica de Cuparencu* n. de *Braha*. Repusata e mama dlui profesor Ioan cav. de Cuparencu din Cernăuţ şi a d-lui adiunct dela tribunalul din Cîmpulung Dr. E. cav. de Cuparencu.

Comitetul »Armoniei» a decis să sisteze primirea de membri activi pînă după serbările jubilar. Totodată comitetul face apel către toţi membrii activi, ca să cerceteze exerciţiile regulat, căci numai astfel va pute reuşi pe deplin marea operă, în faţa căreia se află societatea. Proxima repetiţie este Marţi în 13 l. c. la oarele 6 seara.

Pentru serata »Armoniei» s'au făcut şi se fac cele mai mari pregătiri, cari vor ave drept urmare o reuşită splendidă a acestei întreprinderi. Muzica va fi îngrijită de orchestra regimentului 41 de infanterie. Invitări speciale nu se trimit. Onoratele persoane, cari iau parte de obicei la petrecerile »Armoniei«, binevoiască a se considera de invitate.

Concertul jubilar al „Armoniei”. Programul pentru acest concert e deja stabilit. După cum aflăm, el se compune în următorul mod: Deviza »Armoniei»; discurs festiv, rostit de dl Dr. Sluşanschi; Concert II. de Musicescu; Hora dobrogeană de Nicu Popovici, acompaniarea pentru orchestră de H. Kirchner; quartet instrumental: variaţiunile unui cîntec popular românesc de Hrimaly; cîntece cîntate de d-na Aglaia de Onciul; violină-solo de Hrimaly; Tabăra romină de C. Porumbescu, acompaniarea pentru orchestră de Anton Koller; Hora de Dima cu acompaniarea de orchestră; două cîntece romineşti cîntate pe violoncello de dl Dr. B. cav. de Duzinkiewicz; cîntece cîntate de d-na Aglaia de Onciul; Moralul de Kiriac; Uvertură de Dr. E. Mandicevski pentru un cvartet cordat şi 2 piane cite patru mîni; Mama lui Stefan cel Mare de Dima cu acompaniarea de orchestră; Trei colori şi Deşteaptă-te Romine, cîntate de un cor în masă compus din corurile romineşti din Bucovina şi persoane particulare, cu acompaniarea de orchestră. Acest program, care atît după calitate cit şi după compoziţie întrece toate concertele date pînă acuma în Cernăuţ de societăţi muzicale, va asigura »Armoniei« primul loc între societăţile din Bucovina, cari se ocupă de muzică.

Oare să fie şi asta drept??! Auzim, că din moşile patriarhale situate pe teritoriul Volcineţului se vind locurile cele de frunte, pe malul Siretului, Volcineţului, cari *sînt aproape cu toţii Ruteni* cu cite 200 fl. falcea, care sumă nota bene o pot căpăta din banca ţării, căci atîta e creditul încuviinţat pe falce, iară

pentru locurile cele slabe de pe »horai«
situat pe lângă teritoriile satelor curat
româneşti Manastioara, Banceşti şi Mu-
geniţa se pretinde un preţ de 700 fl. pe
falce, şi afară de asta are să ţie locurile
acele încă 4 ani arindaşul, dacă nu cumva
toţi cumpărătorii fără abatere s'ar învoi
de a-l despăgubi pentru cei 4 ani cu
cîte 100 fl. de falce. În faţa acestor con-
diţiuni democratice cumpărătorii romini
din satele numite au fost nevoiaţi a se
retrage. Ca să avem răspuns autentic
ne adresăm cu întrebarea aceasta către
deputatul ţărănesc dl Dr. Florică Lupu.

Şi încă o întrebare, dacă e permis a
fi obraznic. De ce ţăranilor, cari în acest
timp critic se năvălesc cu droaia la băn-
cile jidoveşti, li se refuză împrumutul cerut
şi li se spune că banca ţării nu poate acorda
împrumuturi la ţărani, căci aceştia trebuie să
ieie împrumuturile lor dela Raiffeisiene,
iară adresându-se către aceste, primesc
răspunsul că nu-s bani, de oarece împru-
măturile cerute dela Centrală de atita
şi atita vreme încă nu li-au sosit? Şi la
aceste ni va putea da cel mai autentic
răspuns, iară ţăranilor ajutoriu grabnic
şi eficace presidentul băncii ţării şi al
Centralei, deputatul ţărănesc domnul Dr.
Florea Lupu.

Concertul Grete Forst. În 4 Noemvre
a. c. a concertat în Cernăuţ Grete Forst,
una din cele mai celebre cântăreţe de la
opera din Viena. Programul variat a fost
foarte potrivit. Mai ales a plăcut publi-
cului romanţa din »Mignon« de Thomas
şi »Berceuse« de Chopin. Artista a fost
acompaniată pe clavier de dl A. Neumann
din Viena.

Ştiri din lume.

Regina României decorată. Maj. Sa
Regina Elisaveta a României a fost de-
corată de Maj. Sa Regele Carol — prin
intervenţia ministrului de instrucţie —
cu medalia »Răsplata muncii« clasa I,
pentru învâlmintul profesional. Nu se
putea o distincţie mai meritată.

Boala Regelui Carol. D-nii G. Canta-
cuzino şi D. Sturdza, şefii partidelor con-
servator şi liberal din România au fost
primiţi de Maj. Sa Regele Carol în
audienţă şi li-s'a comunicat, că profeso-
rul Dr. Noorden din Viena, vizitînd pe
Regele, a constatat, că artero-scleroza,
boala de care a suferit Suveranul, e
prea puţin avansată ca să fie periculoasă
şi că Regele poate suporta încă mulţi
ani greutatea vieţii, deoarece acum su-
feră numai de uşoare leziuni stomacale,
în urma cărora nu se poate hrăni decât
cu lapte. Boala de stomac a Regelui nu
e aşa de gravă ca să poată influenţa
starea generală a sănătăţii Sale.

Schimbare în ministerul din România.
În urma demisiunii dlui Mihai Vlădescu,
ministru al cultelor şi instrucţiunii pu-
bliche, a fost numit senatorul Constantin
Disescu. Noul ministru este un distins
bărbat politic şi eminent jurisconsult.
D-sa a mai fost ministru la departa-
mentul justiţiei în primul cabinet presi-
dat de G. Gr. Cantacuzino.

Prezidentul Ligei, dl Petru Grădişteanu,
şi-a dat demisia. Un ziar din Viena
anunţă că pricina demisiunii este inci-
dentul de astă vară la Constanţa între
dl Grădişteanu şi consulul austro-ungar
Kutsera.

Sinucidere sau nenorocire. Fiul minist-
trului plenipotenţiar a României, Ghika în
Paris, s'a nenorocit într'un mod de tot
tragic. Tinărul Ghika a vroit să demon-
streze unui amic mecanismul unui revolver
nou, fără să deie sama că arma era în-
cercată. Deodată o detunătură şi proec-
tilul a intrat în pieptul tinărului, care a
şi căzut jos. E teamă că tinărul Ghika
nu va scăpa cu zile. Alta versiune zice
că tinărul Ghika a încercat să se sinucidă
din cauza unui amor nenorocit.

Dela expoziţia din Bucureşti. Săptă-
mina trecută s'a deschis în Bucureşti
expoziţia parţială a vitelor cornute şi
cailor de prăsilă bucovineană. S'a con-
statat, că expoziţia aceasta a trecut toate
aşteptările, de oarece latit la calitate, cit
şi la cantitate a dat rezultate excelente.
Au fost espuse 61 vite cornute şi 35 de
cai, cari în cea mai mare parte au pro-

venit din prăsilă ţăranilor noştri. Afară
de cunoscuţii prăsitori Isidor cav. de Ia-
nosz şi Anton de Lukasiewicz au expus cai
şi domnul Manescu, German din Iţani
şi ţăranii Cucuirean şi Hurjui din Hur-
jueni.

Toţi caii espusi cari erau de vinzare,
s'au vindut cu preţuri deosebit de bune.
Vite cornute de o frumuşeţă rară au fost
espuse de mai mulţi ţărani cari şi pentru
aceste animale au aflat cumpărători buni
Rezultatul acesta trebuie să împlie pe fie-
care romin bucovinean de bucurie, căci
vede că munca cinstită î-şi află în tot-
deauna resplata.

**România învitată la serbările ameri-
cane.** În anul viitor se va serba în Statele-
Unite aniversarea de 300 ani de cînd s'a
stabilit prima colonie engleză pe continen-
tul american. În vederea acelei come-
morări se va organiza în statul Virginia,
la Jamestown o expoziţie şi serbări militare
şi navale internaţionale. Ministrul Statelor-
Unite la Bucureşti a primit o scrisoare
dela preşedintele Teodor Roosevelt prin
care e autorizat să comunice guvernului
romin că s'ar simţi fericit dacă România
ar trimete delegaţi la serbările militare
şi navale de cari vorbim. Guvernul romin,
prin ministrul de război, a consimţit la
invitaţia preşedintelui Statelor-Unite şi
va numi la timp persoanele cari vor re-
prezenta România la acele serbări.

Romini masacraţi de Greci. Se anunţă
din Constantinopol, că o bandă grecească
a decapitat la Derbeni (vilaiet Salonic)
4 Romini macedoneni. Amănunte pînă
acum lipsesc.

Maxim Gorky despre situaţia în Rusia.
Maxim Gorky a sosit înainte de puţine
zile în Neapole cu vaporul »Principesa
Irena« însoţit de prietina sa, Maria An-
dreievna. El a primit o deputaţiune de
ziarişti, cărora le-a declarat că va petrece
mai mult timp aici ca să-şi termine ro-
manul »Patria«, în care va descrie es-
perienţele sale din America. La hotel s'a
înseris sub numele Pawlow. Nu mult
după vizita ziaristilor, l'a vizitat un re-
dactor, care l'a intervievat asupra situaţiei
din Rusia. Gorky a spus că el îşi pune
speranţa în generaţiunea tinăra rusă, care
singură este în stare să cucerească liber-
tatea în Rusia. Despre Stolypin, Gorky
s'a exprimat că e un bărbat slab, care
va executa fără şovăire voinţa Ţarului.
Ţarul tot mai crede, că în Rusia se poate
susţine un guvern despotic. Stolypin nu
va împedece, ca viitoarea Dumă să fie
mai radicală decit cea trecută. Armata
o împarte Gorky în 3 părţi: a) liber
cugetătoare, care ia parte la revoluţie şi
care aduce mari servicii libertăţii; b)
fanatică, care e supusă orbeşte Ţarului;
c) indolentă, care este indiferentă de cele
ce se întimplă. Revoluţionarii speră că
vor putea atrage pe partea lor şi aceasta
parte a armatei pentru a paraliza cu
chipul acesta acţiunea soldaţilor fanatici.
Gorky afirmă că revoluţia va izbucni cu
nouă forţe în primăvara anului viitor şi
va eşi biruitoare. Seara Gorky a fost la
teatrul neapolitan. Cînd publicul a aflat
de prezenţa lui, a izbucnit în aplauze,
făcîndu-i mari ovaţiuni. Damele îi aruncau
flori în loje. Manifestaţia s'a continuat şi
pe stradă, cu toată insistenţa poliţiei de
a o împedece.

Descoperire interesantă. Profesorul
Klaatsch a aflat în Australia o femeie,
ale cărei mîni sînt tocmai aşa ca şi pi-
cioarele, deci formează un fel de tran-
siţie între om şi maimuţă. Klaatsch crede,
că descoperirea sa are mare însemnătate
biologică.

Ingropată de viu. Medicul Barelay din
Kingston (Jamaica) a hipnotizat pe soţia
sa în faţa publicului, făcînd-o să adoarmă
adînc; pe urmă a pus-o în sicriu şi a
îngropat-o la adîncime de 6 urme. Pub-
licul s'a revrătit contra medicului şi a
pretins să desgroape femeia, ca să nu
moară. Medicul, fiind sigur că femeia nu
va muri, a desgroapă-o abia după
6 zile. Şi în adevăr femeia nu murise.
Medicul iarăşi prin mijloacele sale hip-
notice a deşteptat-o şi femeia s'a plîns
numai că îi e foame şi sete, dar' despre
aceea, că a zăcut 6 zile în pămînt, n'a
ştiut nimic.

Un furt comis cu o obraznicie nemai-
pomenită. Din Trenton, (Jersey-nou în
America) soseşte ştirea, că acolo s'a co-

mis un furt care, ce se atinge de origi-
nitate, întrece cu mult cazul cu căpi-
tanul din Koepenik. Milionarul Carson
a aranşat zilele trecute un bal mascat
şi a designat un premiu mare pentru
masca cea mai frumoasă şi originală. Pe
cînd saloanele sale erau pline de o lume
îmbrăcată în costumele cele mai fantastice,
se deschid uşile şi intră în lăuntru patru
persoane îmbrăcate ca bandiţi şi în in-
armaţi pînă'n dinţi. Fără multă vorbă
musafirii de curînd intraţi întînd armele
şi provoacă persoanele prezente ca să li
predee toate juverile şi toţi banii ce-i
posed. Rîzînd, lumea adunată s'a grăbit
a li face pe voie şi bandiţii mulţumind
frumos, s'au retras pe aceeaş uşă, pe
care au intrat. Toţi erau de părerea, că
grupa aceasta va cîştiga primul premiu
şi cu mare nerăbdare aşteaptă să se'n-
toarcă ca să li comunice rezultatul pre-
miării. Dar' au aşteptat înzădar. Bandiţii
nu s'au mai reîntors, deoarece ei erau
veritabili. Poliţia avizată, pînă acuma
n'a scos nimic la iveală.

V A R I E T Ă Ţ I.

Odată şi acuma.

Ori căruia romîn bun, ce rosteşte astăzi
cuvintele »odată şi acum« i-se implu ochii
de lacrimi şi inima-i bate cu durere. Şi
cu dreptul! Căci numai dacă gîndim, cine
sîntem noi, rominii, ni putem explica
aceste lacrimi juste, această durere adîncă.
Trăgîndu-ni originea din amestecul celui
mai glorios popor al anticităţii cu alt po-
por viteaz, eluptîndu-ni în decursul secu-
lilor existenţa pe plaiurile înfloritoare ale
vechii Dacii, sîntem astăzi cotropiţi de
străinii Maghiari în Ungaria, Transilva-
nia şi Banat, iar' asupra noastră, a Ro-
mînilor din mîndra şi totodată nefericita
Bucovina, se revarsă şuvoiul galiţian cu
unde sale setoase, de-a înghiţi tot ce
e romînesc. — Era un timp, pe care noi,
generaţia de astăzi, îl putem privi ca o
poveste şi zice: A fost odată, cînd în
grădina frumoasă, cîntată de Alexandri,
n'auzeai decit dulcea limbă romînească.
Astăzi affi într'insa un amestec de limbi
ca la turnul fabulos al Vavilonului. Şi
nu te doare mai rău inima, decînd cînd li
auzi pe ai tăi folosîndu-se de altă limbă,
mai ales de cea germană. Acest uz ne-
fericit a prins rădăcini sdravene la o
mare parte a inteligenţii romîneşti din
ţara tagilor; mai ales *gentilele* domni-
şoare, *urmasle matronelor romane*, au o
mare predilecţie pentru limba aceasta
străină. Şi de ce oare? Pentrucă creşte-
rea în cele mai multe case *romîneşti* nu-i
romînească, ci cosmopolită. Şi-apoi poate
fi oare o astfel de cuconiţă odată mamă
a unui romin adevărat? Poate oare un
tinăr, care învaţă de mic 2 sau 3 limbi
materne, dintre care nu poşede mai apoi
nici una cum se cade, fi odată stilp al
naţiunii sale? Nici odată!! Astfel de
exemple de romini avem destule. Sînt şi
unii dintre tinerii noştri, cari, spre a plăce
acestor zine cochete, vorbesc şi ei nem-
ţeşte, cu toate că de altfel simţesc ro-
mineşte. Fraţilor, ean lăsaţi odată la o
parte această *etichetă falsă*. Nu vă pe-
treceţi de vr'o citeva ori cu astfel de
domnişoare, ce dispreţuiesc graiul nostru
strămoşesc, şi atunci veţi vede, ori de
nu le veţi aduce la brazdă, ori de veţi
mai auzi la serate şi petreceri *romîneşti*
vorbindu-se *nemţeşte*. Dar destul asupra
acestui punct. Acu să revin la subiect.
Odată munţii Carpaţilor resunau de ca-
valele păstorilor, cari rezimaţi în lungile
lor bite păstoreşti, cîntau doina, pre-
vestind un viitor plin de lupte neamu-
lui lor. Astăzi doina dispăre pe'ncetul
de pe plaiurile Bucovinei şi numai ici
colo o mai auzi undulînd aerul recoros
al munţilor ca strigătul unei lebede mo-

ribunde. Odată cîntecul duios al buciu-
mului împlea văile înfloritoare însuflînd
inimelor romîneşti ură în contra a tot ce
e străin. Astăzi mai auzi numai ici colea
cite unul despîcînd unde de aerului şi în-
demnîndu-ne la muncă cinstită şi desin-
teresată, pînă ce încă n'a sosit oara a
12-a. Da la muncă, fraţilor! Incordaţi-
vă puterele, pînă cînd mai este încă
vreme, pînă cînd ţărîna noastră naţio-
nală nu e încă plină în întregimea ei de
mărăcini. Ţelul nostru al tuturor să fie
rădicarea ţăranului la nivelul culturii ţă-
rănimii din vest; căci numai cînd va sta
ţărînimea bine economiceste şi va ajunge
o treaptă mai înaltă de cultură, spre a
pute rezista momelilor amicilor noştri ga-
liţieni, numai atunci putem vorbi de-un
viitor al Romînismului bucovinean. Dacă
n'ăţi simţit încă un fior spre muncă, atunci
ascultaţi odată în călătoria voastră spre
capitală plîngerile acelu codru străvechiu
unde fiecare pîrticică de pămînt îţi poate
povesti vro vitejie din străbuni. Din foş-
netul sinistru al frunzelor acelu codru
veţi auzi un glas duios şi plîngători, care
urmează:

»Iar tu, frumoasă Bucovina
Diamant din stema lui Stefan
Ajuns-ai roabă şi cadină
Pe mîni murdare de jidan«.

Şi dacă ascuţi povestea, ce Ţi-o spune
vre-un copac secular din acel codru în
limba tainică a frunzelor sale, atunci Ţi-se
împle inima de venin, cînd gîndeşti, ce
a fost odată pe acele locuri şi ce e acuma.
Odată acel codru clocotea de chiotele de
vitejie ale ostaşilor lui Stefan. Astăzi
acelaş codru îşi deplînge în picuri mari
de rouă soarta ce l-a lovit sub secura
străinismului, plînge, cînd vede că tocmai
un neam înrudit cu acela, la a căru
peire fusese martor ocular, devine stă-
pîn peste dînsul, plînge, deoarece pe
pămîntul frămîntat cu sînge romînesc
calcă astăzi veniticul »cu coate goale şi
cilindru de paie« defaimîndu-l. Şi să nu
vă doară inima, fraţilor, cînd vedeţi, că
stejarii din pădurile noastre, cari la stri-
gătul lui Stefan deveniau ostaşi voinici,
sînt astăzi tăiaţi de străini, cari vreau
să ajungă stăpîni pe ţară şi pe noi?
Fost-ăţi vr'odată în cărunţii Carpaţi?
Înţeles-ăţi voi glasul tainic al frunzelor
lor, ce pătrunde adînc la inima ficăru
romin? Un blăstăm crunt în contra ace-
lora, ce se dau de romini, dar cari la
ori şi ce ocasio binevenită î-şi deneagă
naţionalitatea, împreunîndu-se cu străinii
în contra fiilor neamului său, espîră din
frunzele copacilor din apele isvoarelor şi
din carba poienelor lor:

»Cine-a îndrăgît străinii
Minca-i-ar inima cîinii
Minca-i-ar casa pustia
Şi neamul nemernicia«.

Iar cînd vîntul vijie printre copacii
cărunţului străjer al Romînismului, auzi
parcă un glas detunător care strigă
cătră ceata adevăraţilor şi sincerilor Ro-
mîni: „**La muncă, la muncă, fraţi Ro-
mîni!**“

Da, la muncă strig şi eu, la muncă
strigă fiecare romin adevărat. Întrebuin-
taţi armele cinstite ale ştiinţei voastre,
spre a curăţi mai întii ţărîna străbună
de spini, şi începeţi apoi a ara în ţelină,
spre a scoate roade pentru oropsitul no-
stru popor.

Adevăraţilor şi cinstiţilor Romini bu-
covineni, de cari mai este încă un număr
destul de mare! Daţi-vă mina, încheiaţi
frăjie întreolaltă, şi formînd o falangă
puternică în contra duşmanilor interni şi
externi, luptaţi înainte! Viitorul e al
vostru!

P. Răsvanu.

Insoțirea de păstrare și credit pentru Cernăuț și suburbii

însoțire registrată cu garanță nemărginită

strada domnească 12, CERNĂUȚ, strada domnească 12

primește depuneri cu

6%

și dă membrilor împrumuturi cu

7%

Oarele de birou:

==== In zile de lucru 4—5 p. m. — Duminică 4—6 p. m. ====

Stampile de cauciuc
fornizează cu prețuri ieftine
în orî ce formă și mărime
Leon König
Cernăuț, piața principală 6.

Magazia „La favorit“
David Seinfeld
Cernăuț, piața principală Nr. 6
recomandă onoratului public depoul său cu articole de modă pentru domni și anume:
Albituri pentru domni, gulere, gilete, mantale de ploaie, manșete, cravate, cofere pentru călătorie, ghete, galoși, gîamantane.
PLAITE și UMBRELE.
↪ **Pălării, mănuși și articoli de bijuterie.** ↩
Prețurile fixe sînt evidente pe fiecare bucată.

Tipărituri complet asortate
pentru
Insoțirile Raiffeisiene
se pot căpăta la
„Societatea tipografică bucovineană“ în Cernăuț
Piața principală 3 (Palatul național).

Subsemnatul are onoarea să recomande mult stimaților preoți Atelierul său pentru
Confecționarea hainelor preoțești
și a ornatelor, precum și a hainelor civile și uniforme
Comandele se efectuează cu multă precizie. — Comandele din provincă efectuează prompt. — Drept măsură poate servi și o haină veche.
Posibilă și solvirea în rate lunare.
cu distiusă stimă
Isidor și Juda Ziegler.
Cernăuț, strada pietrelor Nr. 9.

PUBLICARE.

În 30 Noemvre st. n. a. c. va ținea administrația comunelor Bunințe—Mihoveni în localul comunal din Bunințe o ofertă publică în afacerea zidirii școalei nouă.

Spesele împreună cu mobilatul și closet se urcă după preliminar la suma de 30.700 coroane. Zidirea are să se înceapă în primăvara anului 1907 și trebuie să fie finită cel târziu la 1 Iulie 1908. Antreprenorul este îndatorit de a construi zidirea în modul cel mai solid și expert, întrebuițînd material bun, totodată va fi acesta obligat a respecta toate prescripțiunile date de conducătorul de zidire denumit din partea căpităniei.

La caz că rămîne predarea materialului sau executarea zidirii cu atîta în restanță, că finirea zidirii devine cu totul imposibilă, sau dacă zidirea la ziua susnumită nu este gata, atunci au comunele Bunințe—Mihoveni dreptul de a sevîrși zidirea defectuoasă sau încă nefinită pe spesele și pericolul antreprenorului, întrecînd chiar suma fixată (preliminată).

Plata urmează confirm lucrului prestat pe baza asignației compusă de antreprenorul și contrasignată de conducătorul de zidire.

Plata întregă urmează cel târziu două luni după colaudare. Răfuelile (socotelile) se fac conform sumelor fixate în preliminar. Operatul tehnic al clădirii se poate vedea zilnic la oarele de oficiu în biroul comunal din Bunințe.

Ofertele cu inscripția »Ofertă pentru zidirea școalei din Bunințe—Mihoveni«, sunt a se asigura cu un vadiu de 10% al prețului fiscal, cu declararea, că oferentul se supune condițiunilor impuse și au să se înmaneze la ziua fixată oara 12, primarului din Bunințe.

Comunele își rezervă dreptul de a decide asupra ofertelor fără privire la mărimea acestora. Antreprenorul este în decurs de 6 săptămîni după ziua ofertei legat de propunerea sa, în care restimp alegerea oferentului trebuie să se facă numai decăt. Cu antreprenorul se încheie, primindu-se toate condițiunile, un contract obligatoric. Spesele contractului le poartă antreprenorul.

Iacob German, antiste, Bunințe.
Vasile Turcan, antiste, Mihoveni.

Dr. S. Singer

specialist pentru boale de piept, gîtlej, nas și urechi

Cernăuț, strada Univerzității 3

Ordinează:

intre oarele 9 și 11 dimineața și 3 și 5 după amiază.

Georgi Vistec

PRIMUL BIRT ROMÎNESC

Cernăuț, strada Cucurului Nr. 22.

Mare deposit de licoruri și cognacuri din țară și străinătate, deposit de șuncă, cărnațe, mușchi afumați și tot felul de cărnuri afumate. Bere bună din loc și de Okocim. Vin veritabil românesc. Pentru singurari și societăți.

Două popicării

înzestrate cu bilele cele mai bune.

STABILIMENTUL SE POATE ÎNCĂLZI.

Marfă bună. * Prețuri eftine.

==== Cumpărați numai dela ====

Prăvălia Romînească

CERNAUȚI

==== strada principală No. 3. ====

Hotel „CENTRAL”

==== SUCEAVA ====

strada principală

==== proprietar ====

Hermann

Dermer

Bere de Ococim. Vin veritabil
romînesc. Masă bună.
Camere bine aranjate.

Magazinul B. Baltinester junior

Cernăuț, Strada principală Enzenberg Nr. 3.

Depou al furnizorilor c. r. curții: pentru păpucării Anton Heinrich Ita Viena, Iosef Pichler & Fli Graz; pentru

Capek Viena, F. L. Popper Chrudim; pentru pălării și mărfuri de alpacă W. Bachmann & Comp. Viena.

Oferez prea onoratului public mărfuri pentru sezonul de toamnă și iarnă, cari le-am primit de curind din țeară și străinătate în asortiment bogat. De oarece am reușit a face cumpărături cu prețuri moderate, sint în plăcute stare de a oferii P. T. onor. Public mărfurile mele cu prețuri reduce.

Coliere de blană și manșoane de blană de astrachan, schines, jder, vulpre rusească etc. etc. pentru dame, cușme de blană de astrachan veritabil, scalskin, rosè, nutria, himalaya și șiacuri pentru domni și copii.

Mărunțușuri de lînă,

cămăși veritabile Dr. Jäger, albituri Dr. Lachmann, schimburi de păr de camilă, legători pentru pintece, genunchi și piept, jilete de lînă pentru dame și domni, călțuni, ciorapi, gamașe, bonetce și gluge.

Botine din box, Chevreaux, lac, kliv-kiv de postav cu piele și lac cu și fără căptușea de peluche și tricot pentru domni, dame și copii.

BOTFORI

din boxcalf și postav pentru domni și copii. — Pantofi de tot felul.

Galoși

veritabil rusești, svedez și american și șoșoni.

PĂLĂRII FINE DE PELUCHE,

pisle moi și virtoase. Culori și forme moderne. — Cilindre și claques.

Cravate și albituri

Cravate veritabil engl. în fiecare lună forme noue. Albituri pentru domni de calitate garantată. Gulere, manșete, basmale, pachește, calțavete.

Utensilii pentru voiaj,

utensilii speciale fabricate în țeară și în străinătate; sipete și geamantare veritabile Mädler; cartoane pentru pălării, geante și necesairs etc. etc.

Articole pentru vînătoare, puști și revolvere de tot soiul, munițiune, geante pentru vînat, gamașe și cergi.

Confecțiune pentru copii, mantale, rochițe, bonetce, pălării și chipie de calitate cea mai fină.

Mărfuri de bronce, albumuri, portvisit, portmonaie și tabatiere, cadre, garnituri pentru fumători și de birouri, casete, oglinzi, toalete, parfumuri și săpunuri, perii etc.

👉 **Cețiți și abonați „Apararea Națională”.** 👈